

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Ianvensi Archiepiscopo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

universali præferat Ecclesiæ, secundum vocationem de ipso factam Cantuariensi metropoli specialiter præferretur, quia tamen utilitati ejusdem Regis suæque salutis desideramus consulere, ac ipsius profectibus intendimus providere, Archiepiscopum ipsum à Conventu Cantuariensis Ecclesiæ canonicè postulatum pariter & electum nostris manibus consecravimus, & Palleo de corpore beati Petri sumpto, insigni videlicet plenitudinis pontificalis officij sibi dato, ad regimen Ecclesiæ sibi commissæ duximus destinandum. Quamvis igitur Regem ipsum, ut in testimonio Dei loquamur, sincerissimè diligamus, & ipsius honori desideremus deferre, quia tamen Deo magis quam hominibus deferre nos convenit, & in executionem justitiæ non debet esse personarum acceptio vel delectus, fraternitatem vestram monemus attentè & hortamur, per apostolica scripta districtè præcipiendo mandantes quatinus diligentius attendentes quòd juxta sententiam sapientis qui arguunt laudabuntur, & super eos veniet benedictio, induti virtute spiritus ex alto, & assumentes gladium spiritus, quod est verbum Dei, Regem ipsum pariter adeatis, eumque in spiritu libertatis reverenter ut Regem hortemini, & diligenter ut filium inducatis, quatinus animabus salutem, quietem populis, honorem Deo, & Ecclesiæ providens libertatem, sanis consiliis acquiescat, & præfato Archiepiscopo, quem, quicquid sinistra de ipso fuerit sibi detractioe suggestum, fidelem ei novimus & devotum, dignam reverentiam & debitum honorem impendens, & cognoscens hoc factum non tam ab homine quam à Deo, dispositioni divinæ prompto favore consentiat, ut idem Archiepiscopus sincera sibi devotione cohærens, circa gregem sibi commissum à Domino suum efficaciter valeat officium exercere. Alioqui omni mundano timore postposito, ac remoto cuiuslibet contradictionis & appellationis obstaculo, per totam Angliam generalem interdicti sententiam proferatis, nullum ibi, præter parvulorum baptismi & poenitentias morientium, ecclesiasticum permittentes officium celebrari, quam & vos plenius observetis, & faciatis ab omnibus per censuram ecclesiasticam inviolabiliter observari. Scituri pro certo quòd si qui forsitan, quod non credimus, contumaci spiritu præsumpserint obviare, sic eorum curabimus præsumptionem corri-

gere quòd terrore ad posteros derivato talis non transibit insolentia in exemplum, sed eorum correctio terrore poterit universos. Quòd si nec sic vexario ipsi Regi dederit intellectum, quia pater filium quem diligit corripit, & Deus quos amat arguit & castigat, manus nostras in eum curabimus aggravare; ut sic demum medicinali manu sanatus, in gratiarum nobis actiones assurgat. Illos autem qui caput ejus oleo peccatoris impinguant, foventes ipsum in malo, tanquam adulatores despiciat, & velut corruptores expellat. Nos quoque, qui talium corruptelas non penitus ignoramus, pro meritis sibi curabimus auctore Domino respondere. Tales igitur in hujusmodi executione mandati vos exhibere curetis quòd Deum magis quam hominem comprobemini revereri; nec sitis ex illis qui canes muti sunt, non valentes latrare. Quòd si non omnes &c. duo vestrum &c. Datum ut in alia.

IANVENSIS ARCHIEPISCOPO.

Quemadmodum si vir mulieri jurasset, quando contraxit cum illa, quòd eam semper pro legitima teneret uxore, ipse quidem pro fornicatione quam mulier antea commississet non posset illam dimittere, sed pro fornicatione quam postea perpetraret eam dimittere posset non obstante hujusmodi juramento, quoniam in eo talis esset subintelligenda conditio, si videlicet illa in legem conjugij non peccaret; ita si quis juravit se ducturum aliquam in uxorem, ipse profectò non potest ei fornicationem opponere præcedentem, sed subsequenter ei potest opponere, ut illam non ducat in conjugem; quoniam in illo juramento talis debet conditio subintelligi, si videlicet illa contra regulam desponsationis non venerit. Alioquin, si post hujusmodi juramentum publica meretrix fieret, teneretur eam ducere in uxorem, quod est prorsus absurdum. Nam si post contractum conjugium vir propter fornicationem licitè potest uxorem à sua cohabitatione dimittere, longè fortius ante conjugium celebratum propter eandem causam sponsus licitè potest in suam cohabitationem non admittere sponsam, quia turpius eicitur quam non admittitur hospes, non obstante in alterutro casu vinculo juramenti; quòd quidem, propter subintelligendam conditionem, est tale ut is qui juravit, ad utrumque sine transgressione se possit habere.

Epist. 114.
Committere
causa divortij
adulterij com-
missi.
Cap. Quemad-
modum. De ja-
rejur.

bere. Quod si post hujusmodi juramentum mulier fieret non solum leprosa, sed etiam paralytica, vel oculos aut nasum amitteret, seu quicquam ei turpius eveniret, numquid vir teneretur eam ducere in uxorem? Profecto *nuptam non posset dimittere. Sed numquid non ductam admittere teneretur, quamvis interdum contractum non dirimat quod impedit contrahendum. Illud autem juramentum est procul dubio temerarium, si vir juret uxori quod eam super nullo crimine accusabit: quia si mulier fieret infidelis & nollet cohabitare viro absque contumelia creatoris, vel ut illum pertraheret ad infidelitatis errorem, vir incunctanter deberet illam impetere apud judicem suum, ut eam, nisi penitus resipisceret, omnino dimitteret secundum canonicas sanctiones. Quod si expressè jurasset quod eam super adulterio non impeteret, essetne servandum hujusmodi juramentum, cum scriptura testetur quod patronus est turpitudinis qui celat crimen uxoris? Et secundum regulam evangelij, si primò & secundò correcta resipiscere nollet, dicendum esset Ecclesie, ut tanquam ethnica & publica deinde vitaretur, neve per hoc libera præberetur ei peccandi facultas, propter impunitatem peccati. Sed numquid vir ei non potest dimittere in ipsum peccanti, non solum septies, sed etiam usque septuagies septies secundum evangelicam veritatem? Tutius igitur in hoc casu videtur ut propter jurisjurandi religionem vir accusare desinat uxorem ad divortium celebrandum, quanquam eam denunciare possit ad poenitentiam peragendam. Pensato itaque hujus responsionis tenore procedas in causa super qua nos consulere decrevisti. Datum Viterbij Kal. Septembris, anno decimo.

CAPITULO ECCLESIE
Ravennatensis.

AD tantam, sicut dolentes accepimus, Ecclesia vestra necessitatem devenit ut præter alias incommoditates ipsius grandes & graves, pontifica liaetiam ornamenta sint pignori obligata, ita quod venerabilis frater noster Archiepiscopus vester non habet cum quibus congruè valeat pontificale officium celebrare. Nos igitur ipsius necessitati paterno compatiētes affectu, ad ejus indigentiam ex abundantia nostra supplendam fieri jussimus pontificalia indumenta, videlicet tunicam, dalmaticam, & planetam de op-

Tom. II.

timo examito rubeo, grammatibus & aurifrigiis decenter ornata, & tam ipsa quam amictum, albam, stolam, cingulum, & manipulum eidem Archiepiscopo & per eum Ecclesie tribuimus Ravennati, sub anathematis interminatione vetantes ne quisquam ea quomodolibet alienare præsumat, sed ad usum Archiepiscopi, qui pro tempore fuerit, ex apostolicæ sedis statuto in jure Ecclesie Ravennatis semper consistant. Nulli ergo &c. hanc paginam nostræ donationis, prohibitionis, & constitutionis &c. Si quis autem &c. Datum Viterbij.

ARCHIEPISCOPO RAVENNATENSIS.

Licet causam quæ inter te ac Ecclesiam tuam ex una parte & dilectos filios commune Faventie ex altera vertebatur super jurisdictione, honore, atque districtu in villa Lucij sancti Petri & castro Arioli, quæ ad tuam Ecclesiam dicebantur de jure spectare, sæpe diversis iudicibus commiserimus, quia tamen per eorum aliquos non fuit utiliter in negotio ipso processum, partibus demum dedimus in mandatis ut pro ipsa causa nostro se conspectui præsentarent. Quarum procuratoribus cum instrumentis de rato in nostra postmodum præsentia constitutis, cum fuisset aliquandiu coram nobis super quibusdam exceptionibus disputatum, Iconomus tandem Ecclesie tuæ proposuit in hunc modum, quod cum omnimoda jurisdictio, honor, atque districtus, & alia quædam ad hæc spectantia in prædictis locis ad Ecclesiam pertineant memoratam & in ipsorum quasi possessione plenaria diu fuerit & quietata, commune Faventie ipsam super præmissis contra justitiam molestabat, homines prædictorum locorum cogendo in collectis sibi, exercitu, cavalcatis, laboreris, bannis, & placitis, angariis & parangariis respondere, ac domicilia in civitate sibi constituere Faventina. Vnde petebat idem Iconomus ut Faventinos ipsos ab hujusmodi perturbatione ac molestatione indebita faceremus auctoritate apostolica cohiberi. Ad cujus postulationem Syndico communis Faventie respondente, ac interrogationibus & responsionibus redactis in scriptis, juramentum calumnie fecimus utrique præstari. Verum quia utrique parti erat plurimum onerosum ut testes produceret coram nobis, venerabili fratri nostro Placentino Episcopo dedimus in præceptis ut infra tres menses post susceptionem

I

Epist. 116.
De controversia inter Ecclesiam Ravennatem & Commune Faventinum.
Cap. Licet causam. De probationibus.

In Tertio
causam

Epist. 111.
V. provident
Archiepiscopo
suo quædam
pontificalia in-
dumenta.